

Obrtništvo pod drobnogledom

Naša anketa

DUŠAN KELBIČ,
kozmetika

Ko sva z ženo Leonido začela z obrtjo, sva delala izključno v kooperaciji z združenim delom – z Emono, Metalko, Medeksom, Jugohospitalijem... preko obrtne zadruge Brana. Sodelovanje s to drugo je bil popoln polom. Pobirala je le provizijo, organizirala kakšen izlet za člane in to je bilo vse. Za material smo morali skrbeti sami. Zaradi tega smo z Brano prekinili sodelovanje.

Sčasoma so se začele trgate vezi tudi z združenim delom.

Sedaj smo se usmerili v individualno prodajo po ameriškem vzorcu. Pred štirimi leti smo kupili računalnik, izdelali program in vse poslovanje računalniško vodimo. V časopisnih oglasih nudimo svoje kozmetične pripravke po zmernih cenah in naročil je dovolj.

Davki na dohodek niso visoki, previsoki pa so prispevki na neto osebnih dohodkov.

Z Markovičevim programom smo dobili stabilen dinar. Takoj smo znižali ceno za 25 %. Tako smo s kakovostjo naše kozmetike in zmerno ceno postali konkurenčni v naši branži.

Sedaj se lahko posvečamo le delu. Naš moto je: čim več in čim ceneje prodati. Želimo razširiti in posodobiti našo proizvodnjo. Z zdravo davčno politiko in poštenim delom se da dobro živeti.

RADO BERGANT,
elektromehanika

V zadnjih dveh letih je kooperacija z industrijo prišla na nullo. Jaz sem veliko delal za Iskro, sedaj precej manj. Sicer vsi obrtniki, ki so bili vezani na posamezne veje industrije, so se znašli v težkem položaju, ker ta podjetja enostransko prekinjajo kooperacijske pogodbe in vlečejo proizvodnjo pod lastne strehe, da bi zaposlili svoj tehnološki presežek. Zaradi tega se je del teh obrtnikov preusmeril na uslužne dejavnosti. Ker pa je občutno padla kupna moč prebivalstva, kriza v obrtništvu se stopnjuje in je ena najhujših po vojni.

Markovičev program ni prinesel nič bistvenega novega. Še vedno plačujemo limite za uvoz osnovnih sredstev, prometne davke na ta sredstva in repromaterial. Še zmeraj imamo davčno zakonodajo, ki demotivira ne samo nas obrtnike, ampak celotno populacijo za delo.

Naše delo je obremenjeno s 130 % dajatvami od neto izplačanega osebnega dohodka in to je prehudo. To pomeni, da dve tretjini časa delamo za državo, le eno zase. Zaradi tega se uslužni obrtniki zatekajo v ilegalo, ne prijavljajo prometnega davka in na črno zaposlujejo delavce.

Kot predsednik Slovenske obrtne poslovne stranke si prizadevam za korenito davčno reformo, za spremembo delovne in sistemske zakonodaje, za transfer tehnologije in kapitala iz tujine in brez tutorstva države.

Finančno smo izčrpani, vidijo nas le kot subjekte, ki dajejo denar v proračune.

PETRA IN ANDREJ ŠMID,
izdelava drobnih kovinskih in plastičnih predmetov in galanterije

Z možem Andrejem izdelujeva rozete, sifonske lončke in podobno, za UNITAS-mariborsko livarno. Prodaja se je v lanskem letu občutno zmanjšala, po novem letu pa je znova začela naraščati. Toda nelikvidnost še vedno pesti naše stalne odjemalce. Imamo tudi stalne dobavitelje za reprodukcijski material, ki že poznajo naše zahteve.

Markovičeva vlada bi nas morala bolj spodbujati, da bi hitreje razvijali tehnologijo, inovativno dejavnost. Zakonodajajo je treba naravnati tako, da bo za obrtnike stimulativna. Začetni kapital je nujen za ustvarjanje enot drobnega gospodarstva, posodabljanje je treba celotno gospodarstvo z razvijanjem kooperacij in hitreje izobraževati in usposabljanje za obrt in podjetništvo.

Obrtniki, ki več in kakovostno delajo, naj tudi več zaslužijo. Najbolj bi se tega morali zavedati občinski možje.

Zasebniki še vedno nimamo enakopravnega dostopa do zunanje-trgovinskih dejavnosti. Še vedno plačujemo prometne davke, zadrage so še naprej sredstvo za podružbljanje obrtniške proizvodnje, amortizacija je še vedno daleč od realne, ugodnih posojil ni, v izobraževalnem sistemu delamo obrti nepopravljivo škodo.

Kljub temu je v Sloveniji že zaznati konkretne akcije v pospeševanju drobnega gospodarstva in upam, da bo bolje.

ANŽE ČERNE,
mizarstvo

Naša mizararska delavnica obratuje tukaj že skorajda stoletje. Podedoval sem jo. Opremljamo poslovne prostore, opremlili smo denimo Pivovarski muzej v Ljubljani, banke in SDK, gostilno FIGOVEC, vilo na VANGI, slaščičarno v ČERVARJU, katero vsi občudujejo.

Skrajka, naročil zaradi kakovosti izdelka, ne manjka. Želimo si dobre šole za mlade mizarje in urejen status obrtnika. Davki niso tako visoki, kot so prispevki od osebnih dohodkov. Imam osem pomočnikov, ki zaslužijo od 5 do 7 tisoč dinarjev na mesec in so vsi zelo dobri delavci.

Veliko uvažamo, zato smo se razveselili sprostitev uvoza prepotreb- nish surovin.

Preveč pozornosti namenjam družbenim podjetjem. Zaradi tega že pri nabavi materiala plačamo več in ne moremo biti konkurenčni. Kljub temu se trudimo, da bi ostali nad vodo, seveda s pridnostjo, z delom.

Anketa podjetja Varianta med šišenskimi obrtniki

Danes lahko rečem, da so storjeni prvi koraki naše obljube da iz besed preidemo k dejanjem. Anketo nismo zaklenili v predal ampak je IS skupščina občine LJ.-Šiška na osnovi gradiva »STALIŠČA K ANKETI PODJETJA VARIANTA«, ki sta ga pripravila Komite za drobno gospodarstvo, obrt, trgovino, turizem in kmetijstvo ter uprava za družbene prihodke zavežal:

1. Komite za drobno gospodarstvo...
– da na podlagi ugotovitve iz ankete sproti analizira stanje na tem področju in ugotovitve uporablja kot usmeritve pri svojem nadaljnjem delu, predvsem pri neposrednih kontaktih z ljudmi.

– da se aktivno vključuje v vse postopke spreminjanja zakonodaje, ki ureja področje obrtništva in pogojev poslovanja tega sektorja (pogoji za pridobivanje obrtnega dovoljenja, davčna politika, zaposlovanje, financiranje, poslovni prostori), sam predlaga potrebne spremembe in pobude za spremembo ustreznih predpisov ter se vključuje v druge aktivnosti za pospeševanje razvoja zasebnega sektorja na področju obrti.

2. Uprava za družbene prihodke:
– da posreduje ponovno pobudo za oprostitev davkov od prometa proizvodov reprodukcijskega materiala in opreme za občane, kateri opravljajo gospodarsko dejavnost,
– da v postopku zamejanja zakona o dvkih občanov vse pristojnosti glede davčnih olajšav in pristojnosti ureja občina samostojno v svojem odloku.

3. Služba za AOP:
– da čimprej pripravi projekt računalniško podprtega informacijskega sistema v občini Ljubljana-Šiška, vključno z mrežo povezanimi računalniki, ki se že uporabljajo v posameznih upravnih organih občine.

Anketo s komentarjem je IS posredoval tudi občinskemu obrtnemu združenju in pričakuje ustrezne odgovore.

Rezultati in odmevi nam že brez komentarja sami po sebi dovolj povedo. Preseneča nas izredno veliko odgovorov na odprto vprašanje in s tem povezanih konkretnih predlogov ter hitro reagiranje ustreznih organov. TA ANKETA IN ŽE SKORAJ STOPDESET ODGOVOROV NA ANKETO V PREDHODNI ŠTEVILKI SAMO POTRjujejo, DA JE TAKO MED OBČANI, KOT V USTREZNIH ORGANIH OBČINE INTERES ZA SKUPNO USTVARJALNO SODELOVANJE.

TEZA PIRAMIDA OBRNJENA NAOKOOLI PA S TEM ŽE VGRAJUJE SVOJ PRVI KAMENČEK V MOZAIKU ZNOTRAJ PIRAMIDE.

Vendar bo naš pravi uspeh takrat, ko bomo po določenem času lahko ugotovili, da se rezultati ankete uresničujejo tudi v praksi. Vse obrtnike, ki so pripravili sodelovati v našem projektu naprošam, da napišejo svoj komentar k anketi in morda podajo še nove predloge.

PIŠITE NA NASLOV UREDNIŠTVA JAVNE TRIBUNE S PRIPISOM: PROJEKT STIKI Z JAVNOSTJO

V prihodnji številki pa bomo že objavili rezultate ankete med bralci javne tribune iz predhodne številke.

POSADILI SMO CVET, KI V SAMEM ZAČETKU POTREBUJE SKRIBNO NEGO. NEGUJMO GA SKUPAJ V SKUPNO DOBRO.

BOGO SEME

Rezultate ankete Varianta bomo objavili v naslednji številki

EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA

ODLAGALIŠČE ODPADKOV DRAGA

Še en davek preteklosti

Odlagališče komunalnih odpadkov Draga, ki je na meji med Škofjeloško in Šišensko občino je v zadnjem času gotovo eno od tistih, s katerim si belijo glave tako Škofjeločani kot Šiškarji. Še posebej zaskrbljeni so Medvoščani, saj živijo v že tako ekološko zelo onesnaženem okolju in kaj jim pomeni to odlagališče gotovo ni treba posebej razlagati. Pa vendarle tisti, ki smo si ga ogledali, smo se lahko prepričali, da gre za odlagališče najrazličnejših industrijskih odpadkov (letno jih pripeljejo okoli 50 tisoč kubičnih metrov) in ker ni vedno pod nadzorom, je dostopno komurkoli za odlaganje najrazličnejših odpadkov, tudi strupenih.

Resda ne gre za divje odlagališče, saj ima SGP TEHNIK TOZD Komunalne dejavnosti Škofja Loka za odlagališče veljavno gradbeno dovoljenje in vsa predpisana soglasja, in da je, po inšpekcijskem ogledu koncem lanskega leta, primerno vzdrževano in da se odpadki redno zasipajo ter se redno izvaja deratizacija in dezinsekcija.

A kaj vse to pomaga, če pa je lokacija, zaradi bližine reke Sore, ki ob nalivih poplavi to območje, neprimerna. Odlagališče nima čistilne naprave za prečiščevanje izcednih in drugih odpadnih vod, zato obstaja možnost, kar so potrdili tudi inšpektorji, da utegnejo zaradi prodnatega, propustnega terena izcedne vode osneževati Soro in odtekati v podtalje. Zaskrbljenost krajanov Medvod je gotovo več kot upravičena, še zlasti, ko so bili seznanjeni z načrti SGP Tehnik, da na tem mestu predvidevajo celo širjenje deponije, ko bo sedanje seveda polno. Na ugotovitve inšpekcijskih služb, so se očitno poživljali. Kako tudi ne bi, saj odpadki ne ogrožajo njihovega okolja. Kaj hočemo, balkanske miselnosti, da smo bolj papežki od papeža in, da stroke v takšnih primerih ne potrebujemo, se je težko znebiti. Pa vendar, če ne želimo povzročiti še ene ekološke katastrofe, sta nujna geološka raziskava in sanacijski program, sočasno pa je treba razmisliti o postopnem zaprtju le tega, in na osnovni strokovni podlagi poiskati novo deponijo.

V. V.

Bo Colorjev obrat obnovljen?

Pogorišče Colorjevega obrata sinteze še vedno grozeče štrli v nebo in opozarja na katastrofalno nesrečo, ki se je zgodila sredi Medvod pred dobrim mesecem. Vsi in povsod v teh dneh opozarjajo na izjemno veliko nesrečo, le malokdo pa pristavi, da je bilo v tem požaru pravzaprav prav toliko sreče kot nesreče. Če bi se požar razširil in bi zagorele cisterne polne vnetljivih snovi, verjetno Medvod danes ne bi bilo več, ali pa vsaj ne bi bile več podobne same sebi.

Že pred desetletjem je nekdanji direktor Colorja dejal približno takole: »Požarno varnost imamo v tovarni zelo dobro urejeno in vsak začetni požar lahko zatremo v dveh minutah! Če pa nam slučajno to ne bi uspelo, potem ne vem kakšne bi bile posledice!«

Zapisan komentar nekdanjega direktorja Colorja ilustrira dejstvo, da so se v Colorju zavedali, da nesreča ni izključena. In navsezadnje to, da morajo biti pri morebitnem obnavljanju obrata zelo zelo previdni.

Vprašali smo najodgovornejše v Color, kdaj in kako nameravajo »nirati obrat, saj je le-ta pravzaprav srce tovarne. Direktor Colorja nam je povedal, da se obratu ne nameravajo odpovedati, še več, želijo ga obnoviti kar najhitreje. Ker nameravajo obrat obnoviti, naše opozorilo v začetku besedila, seveda ni odveč. Tudi v tovarni se zavedajo, da z obnavljanjem obrata ne smejo in seveda tudi ne morejo hiteti, čeprav ga nadvse potrebujejo. Kot so nam povedali, so razpisali postopek za obnavljanje in na osnovi tega zbirajo ponudbe tako za gradbeni del kot za dobavo opreme. Na osnovi zbranih ponudb pa se bodo odločili, kako in kdaj bodo začeli z obnavljanjem. Za sedaj jim ni znana niti končna ocena škode, prav tako pa še niso zaključili postopkov z Zavarovalnico. Obrat je bil seveda zavarovan in upravičeno pričakujejo, da jim bo zavarovalnica povrnila nastalo škodo. Nedvomno pa bodo sredstva za povzročeno škodo prenamajna, da bi s tem lahko zaključili obnavljanje. Na odločitev kakšen obrat bodo imeli v prihodnje pa bo poleg cene in dobavnih rokov, vplival še tehnološki postopek, ki mora biti najsodobnejši. Končna odločitev pa bo od vsega najbolj odvisna od ekološke varnosti.

Vodstvo tovarne je kmalu po požaru obljubilo, da bodo krajevne skupnosti sodelovale pri morebitnem obnavljanju obrata, seveda v tistem delu, ki se nanaša na ekološko varnost. V predvolilnih bojih je pogoreli obrat sinteze v Colorju pogosto predmet razprav in marsikdo si je že doslej »opekel« jezika, ko je preveč vneto zagovarjal Color in drugo tehnološko nevarno industrijo.

Na rob komentarju v zvezi z obnavljanjem Colorjevega obrata sinteze pa je treba glede Medvod in ekološke nevarnosti v kraju pristaviti, da ta tovarna ni edina, ki ogroža kakovost življenja. Vse bolj v ospredje so postavljene zahteve, da se čimhitreje sanirajo podtalnice na sorškem polju, tako da bodo odpravljene na črno zgrajene avtomehanične delavnice, ki zlivajo naftne derivate v tla in črna odlagališča materiala v nekdanje gramoznice. Reka Sora je čedalje bolj podobna slabi krvi, medvoška kanalizacija pa je sama sebi v namen, da niti ne govorimo o neznosnem hrupu in smradu, ki ga povzroča vse večji avtomobilski promet skozi ta kraj. Ob vsem tem je za Colorjev obrat vsaj videti rešitev, medtem ko za druge omenjene probleme ni videti konca.

Brane Praznik

EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA STRAŽA • EKOLOŠKA